

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 231.921 van 9 juli 2015
in de zaak A. 210.901/VII-38.980.**

In zake : Katelijne FLORÉ
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Ive Van Giel en Els Empereur
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Brusselstraat 59, bus 5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jean-François De Bock en Valérie De Schepper
kantoor houdend te 1050 Brussel
Waterloosesteenweg 612
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomen partij :
de NV FLUXYS BELGIUM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Patrick Peeters en Kyoto Van Herreweghe
kantoor houdend te 1000 Brussel
Terhulpesteenweg 120
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 29 november 2013, strekt tot de nietigverklaring van het koninklijk besluit van 11 september 2013 waarbij de oprichting van installaties voor het vervoer van aardgas door middel van leidingen, die private gronden bezetten op het grondgebied van de gemeente Destelbergen en de stad Gent, van openbaar nut verklaard wordt ten voordele van de NV Fluxys Belgium.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 15 januari 2014. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Wouter De Cock heeft een verslag opgesteld.

Verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 juni 2015.

Staatsraad Patricia De Somere heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ive Van Giel, die verschijnt voor verzoekster, advocaat Valérie De Schepper, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Kyoto Van Herreweghe, die tevens loco advocaat Patrick Peeters verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is, ingevolge een schenking verleden bij notariële akte van 6 november 2013, eigenaar van een perceel grond gelegen te Destelbergen, kadastraal bekend afdeling 3, sectie G, nr. 118A, thans kadastraal bekend afdeling 3, sectie G, nrs. 118B, 118C en 118D.

3.2. In het kader van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, dient de tussenkomende partij op 4 februari 2013 bij de bevoegde staatssecretaris een aanvraag in tot het uitvaardigen van een koninklijk besluit tot verklaring van openbaar nut voor het aanleggen en exploiteren van gasvervoerinstallaties in privaat domein op het grondgebied van de gemeente Destelbergen en de stad Gent.

3.3. Met een koninklijk besluit van 11 september 2013 wordt de oprichting, volgens de ingediende plannen, van de installaties voor aardgasvervoer door middel van leidingen onder, op of boven onbebouwde private gronden die niet omsloten zijn met muren of met omheiningen volgens de bouw- en stedenbouwverordeningen, van openbaar nut verklaard ten gunste van de tussenkomende partij. Voornoemd perceel waarvan verzoekster eigenaar is, behoort tot de in het koninklijk besluit genoemde kadastrale percelen die door de aardgasvervoerinstallaties mogen worden bezet.

Dit is de bestreden beslissing.

3.4. Tussen verzoekster en de tussenkomende partij wordt een overeenkomst tot vestiging van erfdienstbaarheid gesloten, ondertekend op 26 februari 2014, respectievelijk 7 en 10 maart 2014.

De in deze zaak relevante bepalingen van deze overeenkomst luiden:

“Artikel 1

De eigenaar verleent aan Fluxys het recht om in het Perceel een vervoerinstallatie aan te leggen, te exploiteren en te onderhouden, overeenkomstig het tracé aangeduid op het bijgevoegde plan ‘Aardgasvervoerleiding Cluster Gent Destelbergen RA 8530 - datum 25/02/14’ [...].

Artikel 2

Deze overeenkomst wordt, behoudens artikelen 12 en 14 van deze overeenkomst - die onmiddellijke uitwerking kennen -, opgesteld onder de opschortende voorwaarde van het bekomen door Fluxys van de vereiste vervoersvergunning, stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning (dan wel omgevingsvergunning), voor zover noodzakelijk voor de aanleg en exploitatie van de vervoerinstallatie.

[...]

Artikel 12

Partijen aanvaarden dat het koninklijk besluit van 11 september 2013 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van de vervoerinstallatie 3.41560 Destelbergen (ontspanning – gasnet) (ref. A324-3884) geen uitwerking zal hebben op het in het betrokken KB genoemde perceel afd. 3, sectie G, nr. 118/A (thans gekend als percelen 118/B, 118/C en 118/D).

[...]

Artikel 14

Binnen een termijn van 8 kalenderdagen na de ondertekening van deze overeenkomst, verzendt Fluxys een aangetekend schrijven naar de Raad van State, waarbij Fluxys als begunstigde en aanvrager van het koninklijk besluit van 11 september 2013 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van de vervoerinstallatie te Destelbergen (ref. A324-3884), aan de Raad van State uitdrukkelijk meedeelt (in het kader van de annulatieprocedure die de eigenaar tegen dit besluit heeft ingeleid) dat Fluxys verzaakt aan voormeld koninklijk besluit van 11 september 2013 (en de aanvraag die leidde tot voormeld besluit), voor zover dit besluit resp. deze aanvraag betrekking heeft op de percelen van de eigenaar, te weten het in het betrokken KB genoemde perceel afd. 3, sectie G, nr. 118/A (thans gekend als percelen 118/B, 118/C en 118/D)”.

In uitvoering van artikel 14 van deze overeenkomst, deelt de tussenkomende partij in haar memorie van 14 maart 2014 aan de Raad van State mee dat zij “verzaakt” aan het bestreden koninklijk besluit voor zover dit besluit betrekking heeft op de percelen van verzoekster.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie

4. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord op dat het bestreden besluit niet verwijst naar percelen waarvan verzoekster beweert eigenaar te zijn, zodat zij niet aantoont dat het besluit haar nadeel berokkent. Voorts heeft verzoekster geen bezwaren ingediend tijdens het openbaar onderzoek, zodat zij minstens geen actueel belang meer heeft.

5. De tussenkomen de partij werpt in haar memorie op dat verzoekster enkel belang heeft bij de gedeeltelijke vernietiging van het bestreden koninklijk besluit, in zoverre dat besluit het perceel nr. 118A van verzoekster viseert.

Voorts verwijst de tussenkomen de partij naar de overeenkomst tot vestiging van erfdienstbaarheid van 10 maart 2014, die zal worden verleden bij notariële akte, waarin verzoekster en tussenkomen de partij zijn overeengekomen dat het koninklijk besluit van 11 september 2013 geen uitwerking zal hebben op het daarin genoemde perceel nr. 118A van verzoekster, gelet op de vestiging van de conventionele erfdienstbaarheid op het betrokken terrein. Bijgevolg heeft verzoekster geen belang bij de vernietiging van het bestreden koninklijk besluit.

6. Verzoekster neemt in haar memorie van wederantwoord “akte” van de memorie van de tussenkomen de partij middels hetwelk deze verzaakt aan de toepassing van het bestreden besluit in zoverre het betrekking heeft op verzoeksters perceel.

Zij verzoekt om het bestreden besluit te vernietigen in zoverre dit betrekking heeft op haar perceel, omwille van de duidelijkheid in het rechtsverkeer, en stelt daarbij dat het voor zich spreekt hiervoor haar belang te behouden.

7. In haar laatste memorie dringt verzoekster hierop aan, gelet op de omstandigheid dat de overeenkomst tot op heden niet notarieel werd verleden. De verwerende partij is ook geen partij bij deze overeenkomst en heeft het bestreden besluit niet ingetrokken zodat verzoekster geconfronteerd blijft worden met een besluit dat blijft bestaan voor haar perceel. Zij stelt er belang bij te hebben dat de verzaking van de tussenkommende partij als begunstigde van het bestreden besluit wordt geformaliseerd in een vernietiging door de Raad van State.

8. De tussenkommende partij verwijst in haar laatste memorie naar artikel 2 van de overeenkomst luidens hetwelk de artikelen 12 en 14 onmiddellijk uitwerking hebben, dus ongeacht het tijdstip waarop de overeenkomst notarieel zal worden verleden. Ze stelt dat verzoekster zich enkel beroept op een hypothetisch belang en verwijst voorts naar de rechtspraak van de Raad van State die zich verzet tegen platonische vernietigingen. Ten slotte heeft verzoekster volgens haar in ieder geval geen actueel belang meer gelet op de recent goedgekeurde wijziging van het tracé van de “aardgasvervoerleiding aan de Haenhoutstraat DN3000 Destelbergen”, waardoor de conventionele erfdienstbaarheid elk nut verliest.

9. De verwerende partij verwijst in haar laatste memorie nog naar “de rechtspraak” van de Raad van State blijkens dewelke de loutere omstandigheid dat een bestuurlijke akte in het rechtsverkeer aanwezig blijft omdat ze niet uitdrukkelijk is opgeheven of ingetrokken, op zich niet de nietigverklaring verantwoordt.

Beoordeling

10. Het bestreden koninklijk besluit heeft betrekking op in totaal 95 kadastrale percelen waarop de aardgasvervoerinstallaties opgericht mogen worden. Verzoekster is slechts eigenaar van één van die percelen, te weten het perceel gelegen te Destelbergen, kadastraal bekend afdeling 3, sectie G, nr. 118A.

Zij heeft er belang bij dat haar perceel niet wordt bezet door voornoemde installaties. De omstandigheid dat verzoekster tijdens het openbaar onderzoek geen bezwaarschrift heeft ingediend, ontnemt haar het belang bij het huidige annulatieberoep niet.

11. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de tussenkomende partij, in uitvoering van een onderhandse overeenkomst tot vestiging van een erfdienstbaarheid tussen haar en verzoekster, afstand heeft gedaan van het recht verleend door het bestreden koninklijk besluit in zoverre dit besluit betrekking heeft op het perceel nr. 118A van verzoekster.

Hierdoor is het beroep zonder voorwerp en doelloos geworden.

12. De Raad van State valt de zienswijze van verzoekster bij dat er reden is het bestreden besluit te vernietigen omwille van de rechtszekerheid. De “vernietiging met het oog op de rechtszekerheid” strekt ertoe de omstandigheid dat het beroep “zonder voorwerp” is geworden te formaliseren ten behoeve van de duidelijkheid erga omnes in het rechtsverkeer, door de beslissing met een vernietiging expliciet uit het rechtsverkeer weg te halen. Verzoekster heeft daarbij een evident belang dat niet hypothetisch is, noch neerkomt op “het horen onwettig verklaren van de bestreden overheidshandeling”.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het koninklijk besluit van 11 september 2013 waarbij de oprichting van installaties voor het vervoer van aardgas door middel van leidingen, die private gronden bezetten op het grondgebied van de gemeente Destelbergen en de stad Gent, van openbaar nut verklaard wordt ten voordele van de NV Fluxys Belgium, in zoverre het betrekking heeft op het perceel gelegen te Destelbergen, kadastraal bekend afdeling 3, sectie G, nr. 118A.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negen juli tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Patricia De Somere,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys